

FÖRORD:

För tio år sedan kom jag i kontakt med en släktforskare i Tanum-fru Signe Aronsson- som uppmärksammade mig på en samling dagböcker från början av 1700-talet. Det var en Tanum-präst Peter Elfström, som i ett antal almanackor gjort värdefulla person- och kulturanteckningar. På slingriga vägar från skilda håll har dessa hamnat hos en Wilhelm Strand i Uddevalla. Senare har Signe Aronsson på märkligt sätt lyckats spåra upp ytterligare almanacksanteckningar. Kopior av dessa har kommit mig tillhanda med förfrågan om jag ville åtaga mig att transkribera anteckningarna och kommentera dess innehåll. Anledningen till att förfrågan gick just till mig torde sammanhänga med att vid denna tidpunkt hade min transkription av Kongellffwe Byes Bog utkommit. Vederbörande anade väl att jag stött på många av de i Elfströmska anteckningarna omnämnda personerna och därigenom hade möjlighet att personhistoriskt analysera och spåra upp gestalterna.

Jag ångrar idag inte för ett ögonblick att jag åtog mig uppdraget, ity det blev för mig en överraskande och spännande upplevelse, som blev till ett mångskiftande äventyr och som ledde djupt ner i medeltiden. Spåren ledde till Jylland, där jag träffade på kända personligheter från Aalborg, Aarhus, Horsens, Jellinge etc. Vad sägs om sådana berömdheter som Ola Römer (1644-1710), som uppfann meridiancirkeln och bestämde ljusets hastighet; Hans Christian Ørsted (1777-1851), som 1820 upptäckte den elektriska strömmens magnetiska egenskaper och verkan; samt slutligen men inte minst den store danske fornforskaren, runologen, professorn vid Köpenhamns Universitet, kung Christian den IV:s livmedicus etc. - Ole Worm!! Alla dessa tre berömdheter har sprungit ut från samma släktstam som Elfströms, Det är denne Worm som lett oss fram till tidig personhistoria. Worm var själv intresserad för sin härkomst och som angivit släktvägen ner till slutet av 1300-talet. Konsekvenserna av denna förnäma bekantskap är vittgående och banar bl.a väg till djup kunskap om isländska sagorna och gestalterna. Worm har bl.a. initierat tillkomsten av den berömda Arnemagnatiska samlingen i Köpenhamn för att bara nämna ett exempel.

Som läsaren förstår har min studie svält över alla bräddar.

Föreliggande arbete må därför betraktas som ett första utkast till min slutliga studie i ämnet, vilket jag hoppas kunna färdigställa inom ett halvår.

Jag står i stor tacksamhetsskuld till Signe Aronsson och Wilhelm Strand. Utan deras medverkan och stöd hade jag icke klarat av uppgiften.

Göteborg den 17 maj 1993.

Alf Lidholm